

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov: **1/ Ing. E. M.**, PhD., nar. X., bytom: Č. , X. X. Bratislava, **2/ Ing. J. M.**, nar. X., bytom: Č. , .X. X. Bratislava, obidvaja zast. advokátom JUDr. D. ,R. so sídlom: K. X., X. Bratislava, proti odporcom: **1/ D. P.**, nar. X., **2/ M. Š.**, nar. X. a **X./ JUDr. M. Š.**, nar. X., všetci bytom: G. X., X. Bratislava, zast. advokátskou kanceláriou AK MS s. r. o., so sídlom: G. X., X. Bratislava, IČO: X. 237 767, **o nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 35Cb/141/2012, na dovolanie odporcov v 1. až 3. rade proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 8Cob/91/2014-66 zo dňa 07. mája 2014, právoplatné dňa 27. mája 2014, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcov v 1. až 3. rade **o d m i e t a**.

Navrhovateľom v 1. a 2. rade náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava I ako súd prvého stupňa svojím uznesením č. k. 35Cb/141/2012-59 zo dňa 11. 03. 2014 zamietol návrh navrhovateľov v 1. a 2. rade na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Z odôvodnenia prvostupňového uznesenia vyplýva, že navrhovatelia v 1. a 2. rade sa žalobou o odporovateľnosť právnych úkonov zo dňa 06. 07. 2012 domáhajú vo veci samej voči odporcom v 1. až 3. rade určenia neúčinnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi odporcom v 3. rade a odporkyňou v 2. rade dňa 19. 09. 2011, ktorou bol prevedený obchodný podiel odporcu v 3. rade v obchodnej spoločnosti N., s. r. o., súčasne určenia neúčinnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi odporkyňou v 2. rade a odporcom v 1. rade dňa 22. 12.

2012, ktorou bol prevedený obchodný podiel odporcu v 1. rade v obchodnej spoločnosti N., s. r. o.

Podaním zo dňa 10. 02. 2014 navrhovatelia požiadali, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým by súd:

- zakázal odporcovi 1/ scudziť obchodný podiel v spoločnosti N., s. r. o., ktorému zodpovedá vklad na základnom imaní v spoločnosti vo výške 100% jeho prevodom na tretiu osobu, zaťažiť ho záložným právom alebo inak obmedziť vlastnícke práva k nemu,
- uložil odporcom 2/ a 3./ povinnosť zdržať sa akýchkoľvek právnych úkonov v mene spoločnosti N., s. r. o. smerujúcich k scudzeniu nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. S.S., obec BA - m. č. S.S., okres Bratislava I, evidovaných na LV č. X. ako pozemok parcely registra C, parc. č. X., o výmere X. m², druh pozemku: záhrady, pozemok parcely registra C, parc. č. X. o výmere X. m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, stavba súp. č. X. na parc. č. X., najmä nehnuteľnosti alebo ich časť predať, darovať alebo iným spôsobom previesť vlastnícke právo k nim na tretiu osobu, zaťažiť v prospech tretej osoby záložným právom, vecnými bremenami alebo inak obmedziť vlastnícke právo k nim najmä nájmom alebo vypožičaním,
- zakázal spoločnosti N., s. r. o. scudziť nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. S.S., obec BA - m. č. S.S., okres Bratislava I, evidovaných na LV č. X. ako pozemok parcely registra C, parc. č. X. o výmere X. m², druh pozemku: záhrady, pozemok parcely registra C, parc. č. X. o výmere X. m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, stavba súp. č. X. na parc. č. X., najmä nehnuteľnosti alebo ich časť predať, darovať alebo iným spôsobom previesť vlastnícke právo k nim na tretiu osobu, zaťažiť v prospech tretej osoby záložným právom, vecnými bremenami alebo inak obmedziť vlastnícke právo k nim najmä nájmom alebo vypožičaním.

Návrh navrhovatelia odôvodnili tým, že dňa 06. 12. 2011 nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Bratislava V (správne malo znieť „Bratislava IV“), sp. zn. 4C/253/2007, ktorým zaviazal odporcu v 3.. rade na zaplatenie sumy 331 939,19 eur s príslušenstvom navrhovateľom. Podľa výpisu z obchodného registra bol odporca v X.. rade do 03. 10. 2011 jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti N., s. r. o., IČO: X.X. Tento dňa 03. 10. 2011 previedol svoj obchodný podiel v spoločnosti N., s. r. o. na manželku - odporkyňu v 2. rade, ktorá ho následne previedla na syna - odporcu v 1. rade. Tento je v

súčasnosti jediným spoločníkom spoločnosti N., s. r. o. ako výlučný vlastník
vyššie špecifikovaných nehnuteľností s tým, že odporcovia v 2. a 3. rade sú
konateľmi spoločnosti.

Vo vzťahu k dôvodnosti nariadenia predbežného opatrenia v navrhovanom znení navrhovateľa uviedli, že sporné právne úkony boli odporcami ako blízkymi osobami uskutočnené v čase, keď ich cieľom bolo ukrátenie pohľadávky navrhovateľov, keďže nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve spoločnosti N., s. r. o. predstavovali majetok, z ktorého by bolo možné aspoň čiastočne uspokojiť ich pohľadávku. Konaním odporcov vo veci prevodu vlastníckych práv k obchodnému podielu spoločnosti N., s. r. o. došlo k zmareniu uspokojenia navrhovateľov, ktorí sú informovaní o tom, že odporca v 3. rade nevlastní žiadny ďalší hnutel'ny alebo nehnuteľný majetok použiteľný na uspokojenie ich pohľadávky. Vyslovili názor, že bez nariadenia predbežného opatrenia je vážne ohrozený výkon právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia.

Súd prvého stupňa poukázal na § 74 ods. 1, § 102 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. f/, písm. e/, § 76 ods. 2 O. s. p. a vo všeobecnosti uviedol, že predbežné opatrenie je možné nariadiť z dvoch dôvodov, ktorými sú dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Preto okrem existencie nároku musí navrhovateľ osvedčiť, že bez predbežného opatrenia by bol prípadný výkon rozhodnutia ohrozený. Nebezpečenstvo zmarenia výkonu rozhodnutia musí byť reálne a musí bezprostredne hroziť. Pred nariadením predbežného opatrenia nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia vo veci a pri zisťovaní potrebných skutočností nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Uvedené platí rovnako pre predbežné opatrenia, ktorých účelom má byť dočasná úprava pomerov, ako aj pre predbežné opatrenia, ktorými sa má zabezpečiť budúci výkon rozhodnutia. Zdôraznil, že predbežné opatrenie nie je možné vydať len na základe tvrdení navrhovateľa bez toho, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a bez osvedčenia, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Tieto skutočnosti navrhovateľa podľa názoru súdu neosvedčili. Súd mal za to, že potrebu zabezpečenia výkonu súdneho rozhodnutia predbežným opatrením, ak by mal byť ohrozený, navrhovateľa žiadnym spôsobom neosvedčili. Z návrhu nie je zrejmé, že odporca v 1. rade vyvíja akékoľvek aktivity smerujúce k vyhnutiu sa výkonu súdneho rozhodnutia, vrátane uskutočňovania právnych

úkonov, predmetom ktorých by malo byť scudzenie obchodného podielu v obchodnej spoločnosti N., s. r. o., teda navrhovatelia neosvedčili také konanie odporcu 1/, ktoré by smerovalo k prevodu vlastníckych práv k obchodnému podielu na tretiu osobu počas súdneho konania pred rozhodnutím vo veci samej. V preukázanom štádiu vzťahu sporových strán (kedy navrhovatelia osvedčili len existenciu vlastníckeho práva k obchodnému podielu bez preukázania konania odporcu 1/ smerujúceho k výkonu jeho vlastníckeho práva k predmetnému podielu) je podľa názoru súdu dostatočným nástrojom na ochranu práv navrhovateľov žaloba vo veci samej.

Podľa názoru prvostupňového súdu navrhovatelia ďalej neosvedčili konanie odporcov v 2. a 3.. rade ako štatutárov spoločnosti N., s. r. o., ktoré by smerovalo k scudzeniu predmetných nehnuteľností ako majetku menovanej spoločnosti, a teda neosvedčili ani konanie tejto spoločnosti ako tretej osoby, smerujúce k scudzeniu nehnuteľností z jej majetku. Podaním zo dňa 12. 03. 2014 síce navrhovatelia doložili do spisu inzerát, ktorým spoločnosť N., s. r. o. ponúka do prenájmu nebytové priestory v nehnuteľnosti na G. ulici, to však nepreukazuje konanie smerujúce k scudzeniu obchodného podielu odporcom 1/ a ani konanie odporcov 2/ a 3./ (resp. spoločnosti N., s. r. o.) smerujúce k prevodu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam.

Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že právny význam úspešnej odporovacej žaloby spočíva v tom, že napadnutý právny úkon dlžníka nemá voči veriteľovi (a to iba voči nemu a navyše iba v rozsahu, v akom je ukrátený) právne účinky a tento môže požadovať uspokojenie svojej vymáhateľnej pohľadávky priamo z toho, čo odporovaným právnym úkonom z majetku dlžníka ušlo. Preto ak napr. dlžník odporovaným právnym úkonom scudzil nehnuteľnosť tretej osobe, vlastnícke právo síce prešlo na tretiu osobu, ale ukrátený veriteľ sa v prípade úspechu odporovacej žaloby môže exekúciou hojiť na tejto nehnuteľnosti tak, ako keby bola aj naďalej vo vlastníctve dlžníka. Ak však nie je z tohto majetku uspokojenie dlžníka dobre možné (napr. ak nadobúdateľ vec ďalej predal alebo inak scudzil, takže mu už nepatrí), má ukrátený veriteľ právo na peňažnú náhradu voči tomu, kto mal z odporovaného právneho úkonu prospech (§ 42b ods. 4 veta za bodkočiarkou Občianskeho zákonníka). Vyplývajúc z uvedeného, samotná neúčinnosť právneho úkonu nemá žiadny vplyv na vlastnícke právo nadobúdateľa veci od dlžníka a nadobúdateľ s touto vecou môže voľne disponovať. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v § 42b ods. 4 veta za bodkočiarkou počíta s možnosťou, že ten, komu dlžník scudzil vec, túto vec ďalej prevedie; v takom prípade má

veriteľ právo na peňažnú náhradu. Dôvodom pre nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia preto nemôže byť iba to, že navrhovateľovi nevyhovuje peňažná náhrada v prípade, ak by odporca v 1. rade predmetný obchodný podiel previedol na inú osobu (resp. ak by odporcovia v 2. a 3.. rade alebo spoločnosť N., s. r. o. ako tretia osoba previedli na inú osobu predmetné nehnuteľnosti).

Na základe vyššie uvedeného súd prvého stupňa uzavrel, že navrhovatelia neuviedli (neosvedčili) žiadny dôvod pre nariadenie predbežného opatrenia, ktorým je buď nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreba dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi sporu, preto ich návrh zamietol v celom rozsahu.

Vo vzťahu k trovám predbežného opatrenia súd prvého stupňa uviedol, že s poukazom na § 145 O. s. p. o týchto rozhodne v rozhodnutí vo veci samej.

Na odvolanie navrhovateľov v 1. a 2. rade Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací po prejednaní vecí podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., prvým výrokom svojho uznesenia č. k. 8Cob/91/2014-66 zo dňa 07. 05. 2014 postupom podľa § 164 O. s. p. opravil v záhlaví napadnutého uznesenia prvostupňového súdu krstné meno odporcu v 3.. rade, ktoré bolo uvedené nesprávne ako Miroslav. Z predložených listinných dôkazov mal odvolací súd bez akýchkoľvek pochybností za zrejmé, že správne má byť odporca v 3.. rade označený krstným menom M..

Druhým výrokom svojho rozhodnutia podľa § 220 O. s. p. zmenil odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa tak, že nariadil predbežné opatrenie v znení:

- odporcovi 1/ zakazuje scudziť obchodný podiel v spoločnosti N., s. r. o., so sídlom: G. X., X. Bratislava, IČO: X., ktorému zodpovedá vklad na základnom imaní spoločnosti vo výške 100%, a to jeho prevodom na tretiu osobu, zaťažiť ho záložným právom alebo inak obmedziť vlastnícke práva k nemu,
- odporcom 2/ a 3./ a spoločnosti N., s. r. o., IČO: X. ukladá povinnosť zdržať sa akýchkoľvek právnych úkonov v mene spoločnosti N., s. r. o., so sídlom: G. X., X. Bratislava, IČO: X., smerujúcich k scudzeniu nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. S.S., obec BA - m. č. S.S., okres Bratislava I, evidovaných na LV č. X. ako pozemok parcely registra C, parc. č. X. o výmere X. m², záhrady, pozemok parcely registra

C, parc. č. X. o výmere X. m², zastavané plochy a nádvoría, stavba súp. č. X. na parc. č. X., najmä nehnuteľnosti alebo ich časť predat', darovať alebo iným spôsobom previesť vlastnícke právo k nim na tretiu osobu, zaťažiť v prospech tretej osoby záložným právom, vecnými bremenami alebo inak obmedziť vlastnícke právo k nim.

Odvolačí súd predbežné opatrenie nariadil do právoplatnosti rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o dovolaní JUDr. M. Š. proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 4C/253/2007-331 zo dňa 22. 07. 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/315/2009 zo dňa 27. 09. 2011, ktoré je vedené pod sp. zn. lCdo/117/2012.

Vo vzťahu k navrhovateľmi namietanej spisovej značke súdu prvého stupňa odvolačí súd konštatoval jej správnosť. Uviedol, že na písomnú námietku zákonnej sudkyne v oddelení 19C bol spis dňom 02. 08. 2012 zapísaný do registra Cb a náhodným výberom prostredníctvom technických prostriedkov pridelený do oddelenia 35Cb.

Poukázaním na § 102 ods. 1 veta prvá O. s. p. odvolačí súd konštatoval, že predbežným opatrením môže súd dočasne upraviť pomery účastníkov konania aj pre dobu od podania návrhu vo veci až do jej právoplatného skočenia. Poukázal tiež na súdnu judikatúru, ktorá výkladom spojenia „dočasná úprava pomerov medzi účastníkmi“ dospela k záveru, že aj podľa § 102 O. s. p. možno nariadiť predbežné opatrenie po začatí konania vo veci samej i z dôvodu obavy o neskorší výkon súdneho rozhodnutia. Zdôraznil, že ust. § 75 až 77 O. s. p. sa použijú primerane, čo znamená, že navrhovateľ musí aspoň osvedčiť, že existuje právny vzťah medzi účastníkmi konania, resp. navrhovateľom v návrhu uplatnené právo, súčasne že vzťah medzi účastníkmi konania vyžaduje dočasnú úpravu a že táto je naliehavá a potrebná. Odvolačí súd ďalej vo všeobecnosti uviedol, že vydaním predbežného opatrenia sa medzi účastníkmi konania nesmie vytvoriť nenávratný stav a zasiahnuť neprimeraným spôsobom a bezdôvodne do práv účastníkov konania, prípadne do práv tretích osôb. Pri rozhodovaní vo veci samej súd nie je viazaný výrokom predbežného opatrenia, resp. skutočnosťou, či bolo alebo nebolo nariadené. Poukázaním na ZSP č. 73/2005 uviedol, že predbežné opatrenie možno nariadiť, ak je tu obava, že by výkon súdneho rozhodnutia (exekúcia) bol ohrozený, aj keď rozhodnutie zatiaľ nebolo vydané. Ide však o výnimočné opatrenie, ktoré musí byť odôvodnené mimoriadnymi okolnosťami prípadu, pričom

skutočnosti odôvodňujúce túto obavu musia byť dané alebo aspoň náležite osvedčené. Nariadenie predbežného opatrenia prichádza do úvahy aj v prípade, ak už navrhovateľ získal exekučný titul, a do toho času, kým nie je zabezpečená reálna ochrana v rámci výkonu rozhodnutia, resp. exekúcie, teda napr. v dobe, keď už bol podaný návrh na exekúciu, ale exekútor ešte nemohol vydať upovedomenie o začatí exekúcie z dôvodu, že exekučný súd ešte nevydal poverenie na jej vykonanie. Poukázaním na ZSP č. 8/2001 ďalej uviedol, že jednou z podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia je, že z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí vyplývať vecná súvislosť medzi navrhovaným predbežným opatrením a rozhodnutím vo veci samej, to znamená, že musí byť osvedčené, že vzťah, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, je predmetom konania vo veci samej. Pri úvahe o nariadení predbežného opatrenia treba zohľadniť aj to, že súd je v tomto konaní povinný poskytnúť ochranu nielen navrhovateľovi, ale aj odporcovi, ktorý môže byť obmedzený iba do takej miery, aby predbežné opatrenie nemalo za následok reálne znemožnenie ochrany jeho oprávnených záujmov. V ďalšom spomenul R NS ČR 58/2001 a ZSP č. 34/2002 a uviedol, že platná právna úprava predbežného opatrenia kladie dôraz na zabezpečenie rýchlej a účinnej ochrany ohrozených práv, a to aj na úkor zisťovania skutočného stavu, a to do takej miery, že nevyžaduje doručenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia na vyjadrenie druhej strane, ani výsluch účastníkov, ale predpokladá, že súd rozhodne na základe tvrdení v návrhu a obsahu listín doložených navrhovateľom; rovnako nepredpokladá ani vykonanie žiadnych dôkazov spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam Občianskeho súdneho poriadku. Poukázaním na uvedené špecifiká konania o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré ho odlišujú od zásad, na ktorých je založené základné občianskosúdne konanie, ako aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Scollo proti Taliansku z 28. 09. 1994) odvolací súd skonštatoval, že pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené, pričom v rozhodnutiach všeobecných súdov musí existovať rozumný proporčný vzťah medzi použitými prostriedkami a sledovaným cieľom.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovatelia v 1. a 2. rade sú na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 4C/253/2007-331 zo dňa 22. 07. 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/315/2009 zo dňa 27. 09. 2011 veriteľmi odporcu v 3.. rade, a to každý v rozsahu priznanej pohľadávky v sume 165 969,59 eur s úrokom z omeškania vo výške 11 % ročne z priznanej sumy od 25. 09. 2007 do zaplatenia.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06. 12. 2011 a vykonateľným sa stal dňa 10. 12. 2011.

Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu. Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č. 21547/B mal odvolací súd za preukázané, že účasť odporcu v 3. rade ako jediného spoločníka obchodnej spoločnosti N., s. r. o., IČO: X., zanikla ku dňu 03. 10. 2011 v dôsledku prevodu obchodného podielu vo výške 100% na odporkyňu v 2. rade. Od 30. 12. 2011 je jediným spoločníkom označenej spoločnosti odporca v 1. rade, pričom odporcovia 2/ a 3./ sú konateľmi, ktorí v mene spoločnosti konajú spoločne. K uvedeným zmenám v obchodnom registri došlo na základe zmlúv medzi odporcami, ktoré sú predmetom konania vo veci samej, a to v čase bezprostredne po vyhlásení rozsudku odvolacieho súdu (27. 09. 2011).

Odvolací súd ďalej poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. ICdo/117/2012 zo dňa 20. 09. 2012 (č. 1. 37 spisu), ktorým najvyšší súd v konaní o dovolaní odporcu JUDr. M. Š. (odporcu 3./ v tomto konaní) povolil odklad vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 4C/253/2007-331 zo dňa 22. 07. 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/315/2009 zo dňa 27. 09. 2011, do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní.

Vzhľadom na vyššie uvedený skutkový stav odvolací súd za rozhodujúcu skutočnosť odôvodňujúcu nariadenie predbežného opatrenia považoval existenciu právoplatne priznaných pohľadávok navrhovateľov v 1. a 2. rade, a to i napriek tomu, že ich vykonateľnosť bola dočasne odložená. Vychádzajúc z § 42a OZ mal odvolací súd za to, že je možné dôvodne predpokladať, že sú splnené podmienky, na základe ktorých sa navrhovatelia môžu úspešne domáhať vyslovenia neúčinnosti právnych úkonov, ktorými boli uskutočnené zmeny v osobe jediného spoločníka obchodnej spoločnosti N., s. r. o. a tiež v osobe štatutárneho orgánu spoločnosti.

Vo vzťahu k osvedčeniu správania sa účastníka, ktoré nasvedčuje tomu, že sa zbavuje vecí alebo majetku tak, že je ohrozené uspokojenie uplatňovanej (priznanej) pohľadávky, odvolací súd uviedol, že za také správanie je možné v zmysle ustálenej judikatúry považovať napríklad inzerovanie predaja nehnuteľností, podanie návrhu na prevod nehnuteľností, činnosti smerujúce k zbaveniu sa účasti v obchodnej spoločnosti a pod. V prejednávanej veci

mal odvolací súd preukázanú skutočnosť, že odporca v 3.. rade bezprostredne po tom, ako sa dozvedel o výsledku základného sporového konania medzi ním ako odporcom a navrhovateľmi 1/ a 2/, previedol svoj 100%-ný obchodný podiel v spoločnosti N., s. r. o., ktorá je aj výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. S.S., obec BA - m. č. S.S., okres Bratislava I, evidovaných na LV č. X., z ktorého by bolo možné aspoň čiastočné uspokojenie pohľadávok navrhovateľov (keďže obchodný podiel v obchodnej spoločnosti je podľa Exekučného poriadku spôsobilým predmetom exekúcie), na osoby blízke. Navrhovateľom preto na základe takého konania odporcu 3./ vzniká dôvodná obava, že v prípade ďalšieho prevodu obchodného podielu sa nebudú môcť účinne domáhať určenia neúčinnosti uskutočnených právnych úkonov, v dôsledku čoho môže byť priznaná pohľadávka celkom alebo z časti nevyožiteľná. Odvolací súd tak dospel k záveru, že navrhovatelia osvedčili aj dôvodnú obavu z ohrozenia budúceho výkonu rozhodnutia, zakladajúcu potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov. S ohľadom na začaté konanie o dovolaní na Najvyššom súde Slovenskej republiky vedené pod sp. zn. ICdo/117/2012, iniciované odporcom v 3.. rade, považoval odvolací súd za potrebné limitovať trvanie predbežného opatrenia do právoplatného skončenia uvedeného konania na najvyššom súde.

Vo vzťahu k trovám odvolacieho konania odvolací súd uviedol, že v zmysle § 145 O. s. p. o nich rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 05. 2014.

Proti tomuto uzneseniu podali v zákonom stanovenej lehote dovolanie odporcovia v 1. až 3.. rade (ďalej tiež ako „dovolatelia“), prípustnosť ktorého odôvodnili ust. § 238 (zrejme mal na mysli § 239) ods. 1 písm. a/ O. s. p. a dôvodnosť dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), ďalej dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) ako aj § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., teda že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolatelia odvolaciemu súdu vytkli, že nariadením predbežného opatrenia postupoval v rozpore s čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), ako aj čl. 1 dodatkového protokolu Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, pretože

porušil ich právo na ochranu a nedotknuteľnosť majetku. Zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa vykonal bez zmeny skutkových alebo právnych okolností a pomerov preukázaných v prvostupňovom konaní a bez vykonania dokazovania, iba na základe nepodložených tvrdení navrhovateľov. Podľa názoru dovolateľov im predbežné opatrenie nemožno nariadiť, pretože nie sú pasívne legitimovanými účastníkmi konania. Tým, že predbežné opatrenie je nariadené na základe existencie právoplatne priznaných pohľadávok navrhovateľov v inom súdnom konaní, predbežné opatrenie nemá priamu väzbu s výkonom prípadného meritórneho rozhodnutia v prebiehajúcom konaní o určenie neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu, a teda nespĺňa podmienku, kedy možno predbežné opatrenie nariadiť, t. j. v prípade, ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia v merite veci bol ohrozený. Tvrdia, že pokiaľ navrhovatelia mali za to, že existuje odôvodnená obava, že ich prípadná pohľadávka, resp. výkon rozhodnutia o jej priznaní môže byť ohrozený, mali sa domáhať nariadenia predbežného opatrenia v konaní s meritom veci o zaplatenie predmetnej pohľadávky.

S dôvodmi nariadenia predbežného opatrenia uvedenými v napadnutom uznesení odvolacieho súdu sa dovolatelia nestotožňujú aj z dôvodu, že pohľadávka navrhovateľov proti odporcovi v 3. rade bola síce právoplatne priznaná, avšak vykonateľnosť predmetných rozhodnutí bola odložená z dôvodu spornosti pohľadávok a podaného dovolania na Najvyšší súd Slovenskej republiky, nie je teda vykonateľná, ani vymáhateľná. Predmetná pohľadávka sa netýka majetku spoločnosti N., s. r. o., nakoľko odporca v 3. rade vlastníkom ani spoluvlastníkom jej majetku nie je. Navyac spoločnosť N., s. r. o. ani odporcovia v 1. a 2. rade voči navrhovateľom nemajú žiaden dlh.

Nariadené predbežné opatrenie je podľa názoru dovolateľov tiež v rozpore s § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka a názorom súdnej praxe, podľa ktorého nariadením predbežného opatrenia nemožno konateľovi zakázať konať v mene spoločnosti, nakoľko konanie za spoločnosť mu vyplýva priamo zo zákona.

Dovolatelia v ďalšej časti svojho dovolania vyjadrili názor, že navrhovatelia potrebu zabezpečenia výkonu súdneho rozhodnutia predbežným opatrením žiadnym spôsobom neosvedčili. Títo v prvostupňovom konaní nepredložili žiadne dôkazy nasvedčujúce tomu, že by odporcovia so svojím majetkom nakladali a už vôbec nie spôsobom ohrozujúcim prípadný výkon rozhodnutia vo veci samej o určenie neúčinnosti právneho úkonu. Navrhovatelia nepreukázali, že by odporcovia vyvíjali činnosť smerujúcu k prevodu nehnuteľností alebo

obchodného podielu, resp. ktorá by smerovala k znižovaniu hodnoty ich majetku. Poukázali na to, že nehnuteľnosti dotknuté predbežným opatrením sú vo vlastníctve spoločnosti N., s. r. o., ktorej jediným spoločníkom je bez akejkoľvek zmeny už vyše dva a pol roka odporca v 1. rade D. P. (tretia osoba odlišná od dlžníka a osoby, ktorá mohla mať z potenciálneho odporovateľného právneho úkonu prospech). Tvrdia, že jediný dôkaz – inzerát, ktorým spoločnosť N., s. r. o. ponúka do prenájmu nebytové priestory v nehnuteľnosti na G. ulici, nepreukazuje konanie odporcov smerujúce k ich scudzeniu, ani k prevodu obchodného podielu v menovanej spoločnosti.

Vo vzťahu k vade konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dovolatelia namietli nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, majúce za následok jeho nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť. Súčasne namietli nedoručenie uznesenia o nariadení predbežného opatrenia spoločnosti N., s. r. o..

Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení dovolatelia dovolaciemu súdu navrhli, aby napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a návrh na vydanie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

K dovolaniu odporcov sa písomne vyjadrili navrhovatelia v 1. a 2. rade (č. l. 81 - 84), ktorí dovolaciemu súdu navrhli dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorí sú zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania v zmysle § 243a ods. 3. O. s. p. najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, preto je potrebné ho podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietnuť.

Z príslušných ustanovení O. s. p. je zrejmé, že dovolaním ako jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu, ale možno ním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. sú uvedené rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme uznesenia, proti ktorým je dovolanie prípustné. Je tomu tak v prípade, ak je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska s tým, že dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), ďalej ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) alebo ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3. O. s. p.).

V predmetnej veci je dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave ako súdu odvolacieho, ktorým zmenil uznesenie Okresného súdu Bratislava I o zamietnutí návrhu navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia. Je preto zrejmé, že dovolanie navrhovateľa v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je, a to vzhľadom na odsek 3. vyššie citovaného § 239 O. s. p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník konania namieta alebo nie), Najvyšší súd Slovenskej republiky sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p.. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou

zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, dovolací súd sa zamerail na otázku opodstatnenosti námietky odporcov spočívajúcej v tvrdení o odňatí ich možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje ani nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je preto potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Citované ustanovenie odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvisu s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci vysloveným v napadnutom rozhodnutí. Z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. nie je rozhodujúce, či účastník konania konal pred súdom osobne alebo prostredníctvom zástupcu, ale len to, či bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu ukrátený na svojich procesných právach. Procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. zakladá okrem iného aj dovolateľmi namietané nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pre ktoré je toto nepreskúmateľné, opodstatnenosť ktorého tvrdenia však dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, nezistil.

Povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O. s. p.) je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., ktoré ustanovenie sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O. s. p.) s tým, že odôvodnenie

súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Dovolací súd po preskúmaní dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu dospel k záveru, že vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. spĺňa, a preto ho možno považovať za preskúmateľný a ústavne akceptovateľný. Vzhľadom na skutočnosť, že v posudzovanej veci ide o zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým na rozdiel od prvostupňového zamietavého rozhodnutia návrhu navrhovateľov vyhovel a navrhované predbežné opatrenie nariadil, sústredil sa dovolací súd na formálne i vecné predpoklady nariadenia predbežného opatrenia, zdôvodňujúc ich naplnenie existenciou konkrétnych skutkových okolností. Citoval príslušné právne ustanovenia, ktoré na prejednávany prípad aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery (dovolací súd sa ale ich správnosťou nezaoberal), podporené dostatočnou právnou teóriou a súdnou judikatúrou. Vysvetlil, existencia ktorých skutočností ho viedla k vysloveniu záveru o potrebe dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov, akou okolnosťou mal preukázané osvedčenie práva navrhovateľov, ako aj danosť obavy z ohrozenia výkonu rozhodnutia. Vzhľadom na rozsah odôvodnenia vo veci vydaného rozhodnutia odvolacieho súdu a jeho zameranie sa na predpoklady nariadenia predbežného opatrenia, má dovolací súd za to, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné. Skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože pri výklade a aplikácii zákonných predpisov sa od znenia príslušných ustanovení neodchýlil a nepoprel ich účel a význam. Subjektívny pocit účastníka konania a jeho názor na rozsah a obsah písomného vyhotovenia rozhodnutia, najmä ak ide o účastníka konania, ktorý nebol v konaní úspešný, nie je zhodný s objektívnym zhodnotením formálnych náležitostí rozhodnutia upravených zákonom.

Vo vzťahu k námietke dovolateľov spočívajúcej v tvrdení o existencii vady konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. z dôvodu nedoručenia uznesenia o nariadení predbežného opatrenia spoločnosti N., s. r. o., dovolací súd poukazuje na ust. § 76 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Z uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že tento svojím druhým výrokom uložil

povinnosť odporcom v 2.a 3.. rade a spoločnosti N., s. r. o., IČO: X.X. zdržať sa akýchkoľvek právnych úkonov v mene menovanej spoločnosti, smerujúcich k scudzeniu nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. S.S., obec BA – m. č. S.S., okres Bratislava I, evidovaných na LV č. X., spôsobom špecifikovaným v predmetnom výroku. Dovolací súd je toho názoru, že ak je povinnosť uložená tretej osobe v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, je nesporné, a to bez zreteľa na to, či jej postavenie je kvalifikované ako postavenie účastníka konania alebo zúčastnenej osoby, že môže v konaní uplatňovať všetky procesné práva (pokiaľ sa týkajú jej povinnosti), vrátane práva podať odvolanie, ktorá skutočnosť však vyžaduje doručenie rozhodnutia jej osobe. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že uznesenie odvolacieho súdu o nariadení predbežného opatrenia spoločnosti N., s. r. o. doručené skutočne nebolo, bolo doručené „len“ odporcom v 1., 2. a 3.. rade (do vlastných rúk), z ktorých odporcovia v 2. a 3.. rade sú konateľmi menovanej spoločnosti a ktorí uznesenie dňa 27. 03. 2014 osobne prevzali (doručenky pripojené k č. l. 67 spisu). Dovolací súd má za to, že tým, že uznesenie sa dostalo do dispozičnej sféry obidvoch konateľov spoločnosti oprávnených za ňu konať spoločne, je zhojený nedostatok postupu odvolacieho súdu spočívajúci v nedoručení napadnutého uznesenia priamo spoločnosti N., s. r. o..

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd konštatuje, že postupom odvolacieho súdu k vade konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. nedošlo a jeho konanie (vo vzťahu k odôvodneniu svojho rozhodnutia, rovnako aj vo vzťahu k jeho doručovaniu priamo spoločnosti N., s. r. o.), nemožno hodnotiť ako odňatie možnosti odporcov (či menovanej spoločnosti) konať pred súdom.

K dovolateľmi vytykanému dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (tzv. relatívny dovolací dôvod) dovolací súd uvádza, že tzv. iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Dovolací súd síce naň prihliada z úradnej povinnosti, avšak samotná existencia inej vady konania na založenie prípustnosti dovolania nepostačuje. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné, o tento prípad však v prejednávanej veci nejde.

Dovolatelia napokon tvrdia, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Právny posúdením je

činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd však právnym posúdením veci účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. neodníma. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je najvyšším súdom považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie, zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov, procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. nie je, pretože (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania realizáciu jeho procesného oprávnenia neznemožňuje. V prejednávanej veci by uvedený dovolací dôvod bolo možné úspešne použiť, len ak by prípustnosť dovolania vyplývala z § 239 O. s. p., v posudzovanom prípade však tomu tak nie je.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, keďže v danom prípade dovolanie odporcov proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné a vada uvedená v § 237 písm. f/ O. s. p. (ani žiadna iná procesná vada v zmysle citovaného ustanovenia) zistená nebola, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, dovolanie odporcov podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako neprípustné odmietol. So zreteľom na odmietnutie dovolania, nezaoberal sa dovolací súd otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.. Navrhovatelia boli v dovolacom konaní úspešní, a preto by im patrila náhrada trov dovolacieho konania, ktoré účelne vynaložili. Napriek písomnému vyjadreniu k dovolaniu odporcov si trovy z tohto titulu neuplatnili, dovolací súd im preto náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3. : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, 30. januára 2015

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.